

PRZEGLĄD NAJNOWSZYCH BADAŃ TERENOWYCH

ZENON WOŹNIAK

PRZEGLĄD WAŻNIEJSZYCH WYNIKÓW BADAŃ WYKOPALISKOWYCH W POLSCE W ROKU 1966

Od redakcji. *W niniejszym numerze wprowadzamy nowy stały dział, zawierający krótką informację o wynikach badań przeprowadzonych w ostatnim przed oddaniem do druku sezonie wykopaliskowym. W następnym tomie dział ten będzie już zawierał wiadomości dotyczące większej liczby stanowisk. Poniższy przegląd został opracowany w oparciu o powielane materiały nadestane na Konferencję Sprawozdawczą w Zielonej Górze.*

Paleolit i mezolit

Całowanie, pow. Otwock

Osada. Trzy krzemienice schyłkowopaleolityczne (przemysł witowski i nieokreślone) i zabytki późnego przemysłu płudzkiego, jedna krzemienica mezolityczna (cykl narwiański). Stratygrafia, powiązanie z utworami torfowymi i glebami kopalnymi — możliwość palynologicznego i geologicznego datowania krzemienic. Kontynuacja. IHKM PAN Warszawa (R. Schild).

Gojście, pow. Pajęczno

Stan. 1. Osada. Dwanaście pracowni krzemieniarskich, schyłkowopaleolitycznych, przemysł płudzki cyklu mazowszańskiego. Katedra Arch. UJ Kraków (B. Ginter).

Maszyce, pow. Olkusz

Jaskinia „Maszycka”. Materiały górnego paleolitu — madleńskie i starsze, szczątki ludzkie. Ukończenie eksploracji osadów. Katedra Arch. UW Warszawa (S. K. Kozłowski).

Nieborowa, pow. Chełm

Stan. I. Trzy krzemienice (jedna pracowniana i dwie podomowe) mezolityczne (1 wczesnomezolityczna i 1 z cyklu wiślańskiego) i ognisko. Kontynuacja. IHKM PAN Warszawa (H. Mackiewicz).

Ojców, pow. Olkusz

Jaskinia „Ciemna” (Oborzysko Wielkie, Tunel Południowy i Północny). Pełny przekrój stratygrafii osadów do dna skalnego. Bogaty poziom kulturowy z środkowego paleolitu (kultura prądnicka). Kontynuacja. Muzeum Arch. Kraków (S. Kowalski). „Schronisko Wylotne”. Trzy warstwy kulturowe nowej kultury prądnicko-miko-

ckiej z wczesnego Würmu (zbliżonej do materiału z jaskini Okiennik). IHKM PAN Warszawa (W. Chmielewski).

Szczepidło, pow. Konin

Osada. Dwa skupienia krzemieni i palenisko mezolityczne (materiał typu Komornica). Ratownicze. IHKM PAN Warszawa (J. Trzeciakowski).

Neolit i wczesna epoka brązu

Bruszczewo, pow. Kościan

Stan. 5. Osada obronna (?). Jamy, paleniska, szczątki kamiennego wału, ziarna zbóż i grochu, siekierka i sztylet brązowy. Przełom I i II okresu epoki brązu — specyficzne przemieszanie różnych elementów kulturowych. Kontynuacja. Muzeum Arch. Poznań (Z. Pieczyński).

Czamaninek, pow. Radziejów

Dwa groby płaskie, szkieletowe, kultury czasz lejowatych, fazy wióreckiej. Ratownicze. Muzeum Arch. i Etn. Łódź (L. Gabałówna).

Guciów, pow. Zamość

Cmentarzysko. Dwa kurhany z warstwą ciałopalenia kultury trzcinięckiej. Nowa osada tej kultury otoczona rowem (sondaż) — chata i pięć jam. Kontynuacja. Muzeum Arch. Kraków (R. Rogozińska-Goszczyńska).

Janówek, pow. Dzierżoniów

Osada. Sześć jam kultury czasz lejowatych, dwie lendzielskiej (fragment czarki białą malowanej) i siedem kultury unietyckiej. Kontynuacja. Katedra Arch. Uniw. B. Bieruta Wrocław (W. Wojciechowski).

Kowala, pow. Proszowice

Cmentarzysko (trzy groby szkieletowe) i osada (trzy jamy) kultury lendzielskiej. Ratownicze. Konserwator Woj. Kraków (J. A. Kraussowie).

Kraków—Nowa Huta (Mogiła)

Stan. 62 i 62 A. Osada. Kilkadziesiąt jam kultury ceramiki wstęgowej rytej i lendzielskiej, trapezowata, wielka chata słupowa (k. lendzielska) oraz część chaty słupowej (k. cer. wstęgowej rytej). Ratownicze, wielkoprzestrzenne. Muzeum Arch. Kraków—Nowa Huta (S. Buratyński, M. Godłowska, G. Kałka).

Samborzec, pow. Sandomierz

Osada. Grób szkieletowy, mała chata i jamy — w zgrupowaniu kultury ceramiki wstęgowej rytej; jamy i trzy małe chaty kultury lendzielskiej. Stratygrafia obiektów obu kultur. Jeden obiekt kult. ceramiki sznurowej. Pełny przebieg rowu kraalu kultury trzcinięckiej. Kontynuacja. IHKM PAN Kraków (J. Kamieńska, B. Burchard).

Sarnowo, pow. Włocławek

Stan. 1. Częściowo wyeksplorowano grobowiec kujawski nr 8; w nim pod nasypem grób kamienny bez wyposażenia, w przybudówce dwa groby szkieletowe. Obok i pod kurhanem oraz na stan. 1A warstwa osady fazy AB (sarnowskiej) kultury

czas lejewatych, zabytki kultury iwieńskiej. Muzeum Arch. i Etn. Łódź (L. Gałaówna).

Siciny, pow. Góra Śląska

Osada. Pięć jam kultury lendzielskiej, dwa budynki słupowe i rowy kultury amfor kulistych. Kontynuacja. Katedra Arch. Uniw. B. Bieruta Wrocław (W. Wojciechowski).

Strugi, pow. Wieluń

Cmentarzysko. Dwa kurhany późnej kultury trzcinieckiej; k. 1 — ślady bruku i grób szkieletowy; k. 2 — trzy szkielety, brązowy grot strzały. Muzeum. Arch. i Etn. Łódź (K. Jażdżewski).

Złota Pińczowska, pow. Pińczów

Stan. 1. Osada. Trzydzieści trzy jamy (w 1 szkielet dziecka), budynek, dwa piece z gliny (1 kopulasty) — kultury trzcinieckiej, jeden podwójny grób dziecięcy kultury ceramiki sznurowej. Kontynuacja. Zespół Badań UW i PW Warszawa (M. Miśkiewicz).

Zerniki Górne, pow. Busko Zdrój

Wielki kurhan — dalsza partia. Rów dookolny, siedemnaście grobów szkieletowych kultur: ceramiki sznurowej, mierzanowickiej i trzcinieckiej, w tym dwa szybowe, dwa zbiorowe, jeden zwierzęcy (koń i źrebię) — kultury ceramiki sznurowej. Zespół badań UW i PW Warszawa (A. Kempisty).

Epoka brązu i wczesna epoka żelaza

Będziszyn, pow. Gdańsk

Osada. Dwadzieścia pięć jam odpadkowych i palenisko kultury pomorskiej z okresu lateńskiego oraz gliniane formy odlewnicze. Kontynuacja. Muzeum Arch. Gdańsk (M. Pietrzak).

Bnin, pow. Śrem

Półwysep „Szyja” Jeziora Bnińskiego (stan. 2a—b). Grodzisko. Szczątki wału w konstrukcji skrzyniowej, falochron(?), chata drewniana i warstwa z Ha C—D, setki form odlewniczych (niszczyjących) i tygielki. Kontynuacja. Katedra Arch. Uniw. A. Mickiewicza Poznań (J. Żak i zespół).

Bruszczewo, pow. Kościan

Stan. 5. Ślady zagonów uprawnych (?) z końca epoki brązu. Kontynuacja. Muzeum Arch. Poznań (Z. Pieczyński).

Domaniewice, pow. Głogów

Stan. 1. Cmentarzysko. Grób skrzynkowy, groby popielnicowe i jamowe kultury pomorskiej z okresu lateńskiego; zapinka tarczowata, grot oszczepu. Kontynuacja, bad. ratownicze. Muzeum Zielona Góra (M. Kaczkowski).

Kietrz, pow. Głubczyce

Stan. 1. Cmentarzysko. Sto dziewiętnaście obiektów, głównie ciałopalnych grobów z III i V okresu epoki brązu. Wśród grobów z III okresu były jamowe oraz dwa

zapewne zniszczone kurhany (w K.1 — ciałopalny grób w trumnie). Kontynuacja. Katedra Arch. UJ Kraków (M. Gedl).

Pręgowo, pow. Gdańsk

Cmentarzysko. Piętnaście grobów skrzynkowych, część uszkodzonych, kultury pomorskiej z Ha D; urna twarzowa. Ratownicze. Muzeum Arch. Gdańsk (E. Skarbek).

Słówina, pow. Głogów

Skarb brązowy z okresu Ha D (kilkanaście naszyjników). Konserwator Pow. Głogów (M. Kaczkowski).

Smuszewo, pow. Wągrowiec

Stan. 3. Grodzisko kultury łużyckiej z Ha D. Dalsze chaty drewniane i ulice — nowe dane do rozplanowania wnętrza; ziarna zbóż, dysza gliniana. Kontynuacja. Muzeum Arch. Poznań (D. Durczewski).

Sobiejuchy, pow. Żnin

Stan. 2. Cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej z Ha C i Ha C/D (współczesne grodzisku). Sześćdziesiąt grobów, także jamowe, niektóre pod brukiem kamiennym; naczynie z fryzem z wyobrażeniem dwóch jeźdźców, wozu czterokolnego, dwóch wojowników z tarczami. Kontynuacja. IHKM PAN Warszawa (Z. Bukowski).

Suraż, pow. Łapy

Stan. I. Osada. Jamy kultury łużyckiej z epoki brązu i okresu halsztackiego z elementami bałtyjskimi; harpuny kościane. Sondaż. Konserwator Woj. Białystok (J. Głosik).

Wicino, pow. Lubsko

Grodzisko kultury łużyckiej z przełomu okresu halsztackiego i lateńskiego. Jamy. Brązowy, scytyjski grot strzały. Sondaż. Konserwator Woj. Zielona Góra (A. Marciniak).

Okres lateński i rzymski

Bogucin, pow. Płońsk

Cmentarzysko. Duży kurhan z płaszczem i kręgiem kamiennym — bez pochówków, mały kurhan z płaszczem kamiennym i jamą z pochówkiem ciałopalnym z III w.n.e. Zespół Badań UW i PW Warszawa (J. Pyrgała).

Cecele, pow. Siemiatycze

Cmentarzysko. Sto pięćdziesiąt siedem grobów płaskich oraz dwa kurhany typu rostołckiego z brukami kamiennymi i jeden z wieńcem kamiennym. Groby płaskie, w większości ciałopalne jamowe, również szkieletowe, często bez wyposażenia. Wyraźna stratygrafia grobów. III—IV w. n.e. — związek z tzw. prądem gocko-gepidzkim. Szklane kamienie do gry, luźno zapinka późnolateńska. Konserwator Woj. Białystok (J. Jaskanis).

Kietrz, pow. Głubczyce

Stan. 1. Odosobniony, bogato wyposażony grób ciałopalny kultury lateńskiej (celtyckiej), L.B. Katedra Arch. UJ Kraków (M. Gedl).

Luboszyce, pow. Lubsko

Stan. 11A—D. Sześć ciałopalnych grobów kultury przeworskiej i ustryna (krzesiwo!) — późnolateńskie; osiemnaście grobów ciałopalnych, wyłącznie kobiecych, z II—III w. n.e. Oddzielone warstwą piasku: krąg kamienny, grób warstwowy i fragment cmentarzyska warstwowego z IV w. n.e. Luźno zapinka prowincjonalno-rzymska z IV w. n.e.

Stan. Owczarka. Osada. Dziesięć jam późnolateńskich. Kontynuacja. IHKM PAN Wrocław (G. Domański).

Łęzkowice, pow. Bochnia

Stan. 2. Osada. Trzydzieści osiem jam późnorzymskich (IV w.?); radlica żelazna. Muzeum Arch. Kraków (E. Rook, Z. Woźniak).

Netta, pow. Augustów

Stan. I. Cmentarzysko. Trzydzieści dwa groby ciałopalne, często zbiorowe, w tym też kurhan z brukiem kamiennym, miejsce stosu. Późny okres rzymski i okres wędrówek ludów. Kontynuacja, zakończenie.

Stan. II. Osada współczesna cmentarzysku. Sondaż. PMA Warszawa (M. Kaczyński).

Odry, pow. Chojnice

Cmentarzysko kurhanowe z okresu rzymskiego. Kurhan (nr 27) z ciałopalnym grobem jamowym i młodszym szkieletowym; krąg kamienny nr IV z grobem popielnicowym; cztery groby popielnicowe bez konstrukcji; dwa rzędy głazów. Pod kurhanem ślady orki. Katedra Arch. Uniw. Łódź (J. Kmieciński).

Opatów, pow. Kłobuck

Cmentarzysko ciałopalne. Trzydzieści siedem grobów z najstarszych faz cmentarzyska (przełom faz B₂ i C₁) oraz najmłodszej (przełom IV i V w.), m. in. warstwowe; srebrna zapinka rzymska, terra sigillata, duża kolekcja zabytków metalowych. Konstytucja.

Stan. 4 (Witocin). Część chaty z przełomu B₂ i C₁. Sondaż. Katedra Arch. UJ Kra- wych. Kontynuacja.

Otałażka, pow. Grójec

Osada. Konstrukcje drewniane budynku słupowego, bruki, paleniska późnorzymskie (pod warstwą torfu); fragmenty radła. Kontynuacja. IHKM PAN Warszawa (W. Bender).

Podwiesk, pow. Chełmno

Stan. 2. Cmentarzysko ciałopalne. Sto dziewięćdziesiąt sześć pojedynczych i osiem rodzinnych grobów, w tym siedemdziesiąt oznaczonych na powierzchni stelami kamiennymi, głównie jamowych, jeden grób (nr 300) bogato wyposażony, otoczony wieńcem grobów ze stelami. Późny i środkowy okres lateński. Kontynuacja. Muzeum Toruń (J. Janikowska, O. Romanowska).

Przywóz, pow. Wieluń

Stan. 1. Osada. Późny okres rzymski i początek wędrówek ludów. Osiemnaście jam, dymarka, kloce żużla; fragmenty dwóch krojów pługa, sierp z ząbkowanym ostrzem, kamień żarnowy, denar Faustyny Młodszej. Kontynuacja. Muzeum Arch i Etn. Łódź (E. Kaszewska).

Psary, pow. Góra Śląska

Osada. Dziewięć dymarek typu Kunów 2 i budynek późnorzymski. Ratownicze. Muzeum Arch. Wrocław (T. Różycka).

Skiwy, pow. Siemiatycze

Kurhan typu rostołckiego, zniszczony (znaleziono gruby rdzeń kamienny), późnorzymski; z warstwą ciałopalenia; 5 szklanych kamieni do gry. Ratownicze. Konserwator Woj. Białystok (J. Jaskanis).

Świbie, pow. Gliwice

Stan. 4. Cmentarzysko typu dobrodzieńskiego. Dwa groby (w jednym popielnica). Kontynuacja, bad. ratownicze. Konserwator Woj. Katowice (W. Galasińska-Hrebenda).

Zagórzyn, pow. Kalisz

Stan. 1. Cmentarzysko ciałopalne. Osiemdziesiąt sześć grobów jamowych, często uszkodzonych, z końca okresu późnolateńskiego. Uprzednio pomiary magnetometryczne. IHKM PAN Warszawa (K. Dąbrowski).

Żabieniec, pow. Częstochowa

Stan. 1. Cmentarzysko ciałopalne. Dziesięć grobów bezpopielnicowych, w tym trzy „rowkowe”. IV i początek V w. n.e.; bardzo dużo zabytków metalowych, fragmenty stopionych naczyń szklanych. Katedra UJ Kraków (K. Godłowski).

*Wczesne średniowiecze***Bnin, pow. Srem**

Półwysep „Szyja” Jeziora Bnińskiego (stan. 1—2b). Grodzisko. Wał grodu (stan. 2a) z XI—XIII w., przekładkowy, podwaliny zrębowe i haki, dwie nowe fazy budowy. Podgrodzie (stan. 2b). Siedem warstw kulturowych, trzy jamy, ślady umacniania brzegu jeziora. „Grobła” (stan. 1—2a). Na przewężeniu półwyspu resztki trzech grobli moszczonych drewnem z XII—XIII w. — droga z grodu na ład. Badania podwodne wykazały pomost przy brzegu półwyspu oraz fragment łodzi dłubanki. Katedra Arch. Uniw. A. Mickiewicza Poznań (J. Żak i zespół).

Chełm Lubelski

Góra Katedralna. Grodzisko. Wał zachowany na dużej wysokości, konstrukcja skrzyniowa wypełniona kamieniami, mury palatium (?), fragmenty dalszych obiektów architektury kamiennej. Warstwy naruszone, materiały głównie z XII w. Katedra UMCS Lublin i Politechnika Kraków (W. Grabski, J. Gurba, W. Zinn).

Czersk, pow. Piaseczno

Wzgórze zamkowe (stan. 1). Pięćdziesiąt pięć grobów szkieletowych z XII—XIII w., w tym jeden bardzo bogaty (miecz w pochwie, dwie misy brązowe, wiaderko, złota obrączka) z połowy XII w. Warstwy osadowe od IX—X w. po czasy nowożytnie, w tym konstrukcje drewniane z XI—XII w. Miasto. Warstwy osadnicze od VI—VIII w. po czasy nowożytnie. Kontynuacja. IHKM PAN Warszawa (J. Rauhutowa, T. Kiersnowska).

Dobropole, pow. Kamień Pomorski

Zespół wiejski. Zagon nr 19 (stan. 9a), nie później niż z XII—XIII w. Sąsiednia osada. Jedenaście jam i pięć palenisk z XI—XII w.; zwęglone ziarna zbóż, żuźle żelazne. Kontynuacja. Muzeum Pom. Zach. Szczecin (W. Filipowiak i zespół).

Domanowice, pow. Trzebnica

Cmentarzysko. Siedem grobów ciałopalnych i dom z XII—XIII w. (!). Kontynuacja — sondaż. Katedra Arch. Uniw. B. Bieruta Wrocław (A. Bał).

Gruczno, pow. Świecie

Góra Św. Jana. Cmentarzysko (obok grodziska z XI w.). Sto czterdzieści sześć grobów szkieletowych z XII—XIII w. (w jednym grobie fragment fibuli z wędrówek ludów). Osada. Kilka jam z IX—XI w. Kontynuacja. Muzeum Grudziądz (M. Tu-szyński).

Kamień Pomorski

Stare Miasto (stan. 2). Wał. Lico kamienne wału, konstrukcje drewniane, dwie fazy z X—XII w. Pod nim warstwa osadnicza z X w. Wnętrze grodu. Obiekty z XII—XIII w., w tym warsztat tokarza z XII w. Podgrodzie (teren Ratusza). Osiem poziomów osadniczych z X/XI—XIII w.; fragmenty chat drewnianych i dwa poziomy drewnianej drogi. Muzeum Pom. Zach. Szczecin (W. Garczyński, R. Rogosz).

Konin

Grodzisko „Kaszuba”. Wał z konstrukcją drewnianą z X—XII w. We wnętrzu warstwa osady z VII w. IHKM PAN Warszawa (K. Dąbrowski).

Kraków—Nowa Huta (Mogiła)

Osada. Wiele chat, paleniska, jamy zasobowe, łaźnia (?), grób (?) popielnicowy. Ceramika typu praskiego. Stratygrafia 2 chat. Ratownicze, wielkoprzestrzenne. Muzeum Arch. Kraków—Nowa Huta (S. Buratyński i zespół).

Kraków—Wawel

W piwnicach zamkowych, w sąsiedztwie Rotundy Św. Feliksa i Adaukta. Relikty przedromańskiej budowli apsydowej (na planie czworoliścia?) sprzed r. 966 — w apsydzie zachodniej grób szkieletowy pod płytą z rytem krzyża greckiego w kole, z XI w. Grób szkieletowy ze złotym pierścieniem sprzed r. 1241 (w przedromańskim „mauzoleum władcy”). Kontynuacja. Pracownia Arch. Wawel (A. Żaki i zespół).

Kruszwica, pow. Inowrocław

Stan. K₄ i K₅. Grodzisko. W dwu punktach wał o konstrukcji przekładkowej; jedna bezsporna i jedna mniej pewna brama wjazdowa do podgrodzia. Podgrodzie. Sześć chat i piec kopulasty. Kontynuacja. IHKM PAN Poznań (W. Hensel i E. Springer).

Lubomia, pow. Wodzisław Śl.

Stan. 1. Grodzisko. Chaty słupowe i jamy z VII—IX w.; brązowy dzwoneczek awarski z VIII i początków IX w. Muzeum Bytom (J. Szydłowski).

Opole

Ostrówek. Grodzisko. Warstwy grodu od najstarszych po XII w. Szczątki wielu chat, konstrukcje dróg (nowe dane do rozplanowania); przybory do przeciągania

drutu, ostrogi, fragment misy żelaznej. Fragment wału. Kontynuacja. IHKM PAN Wrocław (B. Gediga, B. Czerska).

Ozorków, pow. Łęczyca

Skarb z początków XI wieku w naczyniu: piętnaście ozdób srebrnych, siedemnaście monet srebrnych (krzyżówki starszego typu, denary Ottona, Adelajdy, monety Mouguncji, Etelreda i Kanuta W.), cztery kawałki srebra. Znaleźisko. Muzeum Arch. i Etn. Łódź.

Racibórz

Las „Obora”. Cmentarzysko. Kurhan nr 14 z warstwą ciałopalenia (z grupy II), z VI—VIII w. Kontynuacja. Komisja Arch. Oddz. PAN Kraków (E. Dąbrowska).

Radom

Stan. 2. Osada. Nawarstwienia osadnicze z X—XI w. z budynkami, warsztat serowarski, talerz żelazny, rzepak, konopie.

Stan. 3. Osada targowa. Fragmenty fundamentów zniszczonego kościoła z XIII w. Kontynuacja. IHKM PAN Warszawa (E. Kierzkowska).

Stara Łomża, pow. Łomża

Grodzisko. Brama II podgrodzia. We wnętrzu 3 poziomy konstrukcji drewnianych z XII—XIII w.; ślady osadnictwa sprzed budowy wału — z XI w.; krój pługa. Muzeum Łomża (T. Żurowski).

Szczaworyż, pow. Busko Zdrój

Grodzisko. Wał wewnętrzny (rozpozęcie), dwie fazy (młodsza — jądro z bloków margla i przekładka drewniana). Kilka dalszych obiektów we wnętrzu grodu. VII—połowa XI w. Kontynuacja. IHKM PAN Kraków (E. Dąbrowska).

Święć—Strumiany, pow. Wysokie Mazowieckie

Grodzisko. Wały: 1 — konstrukcja skrzyniowa i przekładkowa, 2 — skrzyniowa. Wyeksplorowano studnię; półkosek. XI/XII do połowy XIII w. Kontynuacja. Muzeum Białystok (D. Jaskanisowa).

Wąchock, pow. Iłża

Opactwo cysterskie. Ślady najstarszej drewnianej zabudowy klasztornej z przełomu XII i XIII w. Groby z XIII w., detale architektoniczne, dane uzupełniające do rekonstrukcji założenia klasztornej z XIII w. Kontynuacja. Zespół Badań UW i PW Warszawa (K. Białoskórska).

Wiślica, pow. Busko Zdrój

Kulminacja wyspy miejskiej. Grodzisko. Dalszy fragment fosy (z IX w.) i fundamenty dwóch dalszych budowli kamiennych (w tym rotundy) z XI w. Pomiedzy tworzącymi kompleks palatyalny budynkami dziedziniec z twardą nawierzchnią; kamienna kropielnica. Dziewięćdziesiąt jeden grobów z późniejszego cmentarza (po r. 1135). Kontynuacja. Zespół Badań UW i PW Warszawa (Z. Wartołowska, Z. Woźnicka).

Wolin

Srebrne Wzgórze. Warstwy z X i początków XI w., jamy (dwie ze zbożem), paleniska, kilka domów, w tym dom nr 2 ze ścianami i dachem z uszkodzonej łądzi klepkowej i dwa domy słupowe z piwniczkami; forma odlewnicza, paciorki z kamieni pószlachetnych. Ustalono rozplanowanie tej osady rzemieślniczo-handlowej, brak umocnień od strony Dziwny. Kontynuacja. IHKM PAN Wolin (W. Filipowiak i zespół).

Wszemirów, pow. Trzebnica

Cmentarzysko ciałopalne i osada. Sześćdziesiąt pięć grobów, niekiedy nad nimi konstrukcje drewniane, część bogato wyposażonych; prażnice, zwęglone proso, wędzidło, dwie kaptorgi srebrne, fragmenty dirhemów, IX—X w., siedem budynków, dwie półziemianki, palenisko — część z VI w., inne z XI—XII w. Kontynuacja. Katedra Arch. Uniw. B. Bieruta Wrocław (J. Kaźmierczyk).

Wyszogród, pow. Płock

Drwały. Grodzisko. Wcięcie w wał i wnętrze. Osada otwarta z VI—VII w., gród w VII—VIII w. i XI w. Sondaż IHKM PAN Warszawa (W. Szymański).